

ББК 67.0я43
УДК 340(063)
Р 45

Р 45 «Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 23-24 січня 2015 р.) – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2015. – 132 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети». Для студентів, аспірантів, викладачів, науковців юридичних вищих навчальних закладів, представників судових та інших правозастосовчих органів держави, адвокатів, представників юридичних громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів міжнародної науково-практичної конференції «Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети».

ББК 67.0я43
УДК 340(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Романова А. С.
ПРАВОВИЙ ІДЕАЛ – ОСНОВА УСВІДОМЛЕННЯ ПРИРОДНО-ПРАВОВОЇ ДІЙНОСТІ 6

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Тимофєєва Л. Р.
ПОНОВЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ 8

НАПРЯМ 3. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО

Вовк Т. В.
ДО ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ
НАЦІОНАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ СУДОВОЇ ВЛАДИ 12

Коваленко С. О.
ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ МІЖУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ 15

Самойленко Є. А.
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВООРЯДКУ
ЩОДО ЗАХОДУ ІНОЗЕМНИХ СУДЕН У ВНУТРІШНІ ВОДНІ ШЛЯХИ УКРАЇНИ 19

Столярський О. В.
ДІЯЛЬНІСТЬ І-ГО КОНГРЕСУ ООН З ПОПЕРЕДЖЕННЯ
ЗЛОЧИННОСТІ Й ПОВОДЖЕННЯ З ПРАВООРУШНИКАМИ
В ПРОТИДІ МІЖНАРОДНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ 21

НАПРЯМ 4. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Артюх Я. В.
ДОГОВІР ФРАНЧАЙЗИНГУ В ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 25

Машталер О. І.
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПОСЛУГА» 28

Тучин Ф. А.
ПОНЯТТЯ І ЮРИДИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПАДКОВОГО ДОГОВОРУ 31

Яновицька Г. Б.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ 34

НАПРЯМ 5. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Громова О. М.
СЕРТИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ 38

Ібрагімова Н. В.
ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ХОЛДИНГОВИХ КОМПАНІЙ
ЗА ЗОВОВ'ЯЗАННЯМИ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ 41

Кучма Т. В.
РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 43

Туркот О. А.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВОЮ ЗАХИСТУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ
ВІД ПОСЯГАНЬ НА ЇХ МАЙНО ТА ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ 46

9. Договір про створення Європейського Співтовариства з Атомної Енергії ЄВРОАТОМ від 25.03.1957 р. // *Official journal of the European Union*. – 2010 (С 84). – Vol. 53. – P. 1–112.
10. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату, укладена 09.05.1992 р. // *United Nations Treaty Series, Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations*. – New York: UN, 2000 – Vol. 1771. – P. 165–190.
11. Конвенція Організації Об'єднаних Націй по морському праву від 10.12.1982 р. // *Морское право: официальный текст Конвенции ООН по морскому праву с приложениями и предметным указателем. Заключительный акт третьей конференции ООН по морскому праву. Вводная часть относящаяся к конвенции и конференции*. – Нью Йорк: ООН, 1984. – 316 с.
12. Міжнародна Конвенція про відповідальність операторів ядерних суден від 25.05.1962 р. // *The American Journal of International Law*. – 1963. – Vol. 57. – No. 1. – P. 268–278.
13. Віденська конвенція про цивільну відповідальність за ядерну шкоду від 21.05.1963 р. // *Информационный циркуляр МАГАТЕ, INFCIRC/500 (February 1995)*. – 16 с.
14. Standard project cooperation agreement between UNDP and non-governmental organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://info.undp.org/global/documents/partnerships/Standard_Project_Cooperation_Agreement_btwn_UNDP_NGO.pdf (Останнє відвідування 23.01.2015 р.)
15. Конвенція про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою в результаті розвідки і розробки мінеральних ресурсів морського дна від 17.12.1976 р. // *UNEP, Selected Multilateral Treaties in the Field of the Environment, Reference Series 3 (Nairobi, 1983)*. – P. 474.
16. Угода про імплементацію Конвенції ООН по морському праву від 10 грудня 1982 р. щодо збереження та управління транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб від 04.12.1995 р. // *UN Conference on straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, UNGA sixth session, New York 22 July – 4 August 1995, UN Doc., A/CONF.164/37, 8 September 1995*. – P. 3, 29, 31–32.
17. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, спричинену космічними об'єктами від 29.03.1972 р. // *United Nations Treaty Series. Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations*. – New York: UN, 1975. – Vol. 961. – P. 187–261.
18. Єдина конвенція про наркотичні засоби від 30.03.1961 р. та Протоколом 1972 року до неї // *Единая конвенция о наркотических средствах 1961 года с поправками, внесенными в нее в соответствии с Протоколом 1972 года о поправках к Единой конвенции о наркотических средствах 1961 года*. – Нью-Йорк: ООН, 1977. – 66 с.
19. Case № 7 (on request Chile / EC) concerning the conservation and sustainable exploitation of swordfish stocks in the south-eastern Pacific ocean. Order 2009/1 of International tribunal of the law of the sea, dated 16.12.2009. – P. 3.

20. Коваленко С. Роль Международного Суда ООН в обеспечении ответственности международных организаций / С. Коваленко // *Legea si viata*. – 2014. – № 4/2. – С. 117–122.
21. Коваленко С.О. Місце інституту відповідальності міжнародних організацій у міжнародно-правовій практиці та національному праві держав / С.О. Коваленко // *Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. (Держава і право)*. – 2008. – № 41. – С. 607–611.
22. *International Oil Pollution Compensation Funds, Annual report 2013*. – London: IOPCF, 2013. – 47 p.

Самойленко Є. А.

асистент кафедри державно-правових дисциплін

*ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»*

м. Суми, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВОПОРЯДКУ ЩОДО ЗАХОДУ ІНОЗЕМНИХ СУДЕН У ВНУТРІШНІ ВОДНІ ШЛЯХИ УКРАЇНИ

Україна має вигідне географічне розташування. Вона виступає пригирловою країною по відношенню до транскордонних річкових систем Дніпра та Дунаю, а ріка Південний Буг є виключно національною. В умовах відсутності конвенційного регулювання навігаційного використання сполучених з морем водних шляхів, які протікають по території нашої держави (за винятком Дунаю), режим заходу іноземних суден у суверенну материкову акваторію визначено на основі актів внутрішнього права.

6 березня 1992 року Кабмін видав постанову № 115 «Про відкриття річкових портів України для заходу іноземних невійськових суден», яка стосується портів Запоріжжя, Дніпропетровська, Києва, Кременчука, Миколаєва, Нової Каховки, Херсона та Черкас. У Херсонському та Миколаївському портах створено пункти пропуску через державний кордон, пункти прикордонного, митного, санітарно-карантинного, ветеринарного, фітосанітарного контролю [1]. Решта норм постанови втратила свою актуальність, так як до неї декілька разів вносилися зміни. У вересні 1997 року урядом введено правило про захід до річкових портів тільки човнів, що плавають під прапорами держав, які уклали міжнародні угоди щодо навігації на внутрішніх водних шляхах [2]. Наступною ревізією документу у квітні 1998 року умови доступу до материкової акваторії пом'якшилися: судна під прапорами країн, з якими не було укладено названих договорів, могли заходити до річкових портів на підставі одноразових тимчасових дозволів транспортного відомства [3]. Наказом від 25 листопада 1998 року № 469 Міністерство транспорту України затвердило порядок їх видачі. Порядок зобов'язував судновласників чи їх агентів заздалегідь, але не пізніше, ніж за десять днів до дати запланованого

заходу в порт, звертатися із поданням встановленої форми до Державного департаменту морського і річкового транспорту України. Держдепартамент не пізніше, ніж за добу до дати орієнтованого прибуття човна мав видати дозвіл. Наказ не міг не викликати нарікань зі сторони іноземних перевізників, так як разом із поданням на одноразовий прохід повинні були надаватися відомості про відмову національних судновласників від рейсу, про який запитувався дозвіл [4].

На даний момент до річкових портів можуть заходити судна, що плавають під прапорами країн, з якими укладено міжнародні договори про судноплавство на внутрішніх водних шляхах, а також пасажирські, спортивні, парусні судна та яхти, що плавають під прапором країн, з котрими не підписано таких угод. Всі інші човни тих націй, з якими не досягнуто названих домовленостей, заходять до річкових портів на підставі одноразових тимчасових дозволів Державної інспекції з безпеки на морському та річковому транспорті (далі – Держморречінспекція) [5].

Нині чинний Порядок отримання індивідуального дозволу затверджено наказом Міністерства інфраструктури України № 665 від 9 листопада 2012 року. Адміністрація держави прапора, судновласник чи його представник повинні не пізніше ніж за десять календарних днів до прибуття судна в річковий порт звернутися до Держморречінспекції з поданням за встановленою формою. Після реєстрації та перевірки подання на предмет можливості точної ідентифікації човна, обсягу та виду його вантажу, маршруту слідування, власника й країни прапору інспекція розміщує на своєму офіційному сайті оголошення з інформацією про перевезення експортних вантажів. Умовою отримання дозволу є або відсутність звернень до інспекції від національних транспортних компаній про виконання експортних поставок власними силами, або, у противному разі, узгодження позицій між іноземним та національними перевізниками щодо здійснення цих поставок, яке відповідатиме інтересам України в особі інспекції. Даний орган повинен видати дозвіл не пізніше ніж за одну добу до прибуття судна до річкового порту, в якому відкрито пункт пропуску через державний кордон (пункт контролю). Дозвіл підлягає реєстрації у спеціальній книзі, надсилається засобами факсимільного зв'язку капітану річкового порту, а його копія видається заявнику [6].

Отже, для ситуацій, коли в конкурентному середовищі на національному ринку воднотранспортних послуг з'являються передумови для змагальності з іноземними перевізниками, наказ № 665 зорієнтований на непряму підтримку національних компаній. В документі реалізовано стратегію вітчизняної політики стриманого протекціонізму у сфері вантажних перевезень внутрішніми водними шляхами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про відкриття річкових портів України для заходу іноземних невійськових суден» № 115 від 6 березня 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-92-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.

2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 1992 року № 115» № 959 від 1 вересня 1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-97-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 1992 року № 115» № 446 від 6 квітня 1998 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446-98-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.
4. Наказ Міністерства транспорту України «Про затвердження Порядку видачі одноразових тимчасових дозволів на захід до річкових портів України суднам під прапорами держав, з якими не укладено міжнародних договорів про судноплавство на внутрішніх водних шляхах» № 469 від 25 листопада 1998 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0790-98>. – Заголовок з екрану.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання заходження іноземних невійськових суден до річкових портів України» № 155 від 29 лютого 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-2012-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.
6. Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку видачі одноразових тимчасових дозволів на захід до річкових портів України суднам під прапорами держав, з якими не укладено міжнародних договорів про судноплавство на внутрішніх водних шляхах» № 665 від 9 листопада 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1993-12>. – Заголовок з екрану.

Столярський О. В.

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри міжнародного права

*Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

ДІЯЛЬНІСТЬ І-ГО КОНГРЕСУ ООН З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ Й ПОВОДЖЕННЯ З ПРАВОПОРУШНИКАМИ В ПРОТИДІ МІЖНАРОДНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Основна робота ООН з організування міжнародного співробітництва у боротьбі зі кримінальною злочинністю відповідно до резолюції 415 (V) Генеральної Асамблеї від 1 грудня 1950 р. відбувається під час Конгресів ООН з попередження злочинності і поведження з правопорушниками, у Комітеті ООН з попередження злочинності. З метою забезпечення засобів вираження державної політики стимулювання прогресу в галузі боротьби з кримінальною злочинністю Генеральна Асамблея ООН у 1950 р. санкціонувала скликання один раз у п'ять років Конгресу Організації Об'єднаних Націй з попередження злочинності і поведження з правопорушниками [1, с. 12].